

ЯКБИ БАТЬКО ТОДІ НЕ ПОРАНИВ ЙОМУ НА РУЦІ СУХОЖИЛЛЯ, ТО, може, в той понеділок Іван би таки втік із дому. Стояв і слухав Маргіту й Мирона Васильовича — і нічого не розумів, наче вони говорили незнайомою йому мовою. «Зробимо бефстроганоф, — казала Маргіта, повертаючи до Івана усміхнене обличчя, — і на голубці трохи дамо, так, синочку? На голубці до свинини, та Ондія най стане коло сокачок, бо як ся син аптекаря женив, то покрали парадну шонку, шо на словаках купили». — «А капуста?» — питав Мирон Васильович. «Та вже маєме, Ілдія привезла! — усміхалася Маргіта і до нього — як завжди, напахченого, красивого, чисто виголеного, вбраного в білосніжну сорочку. — Н-но, свате, та зайдіть до нас! Та вже півгодини туй стоїте! Та до хати! Та хоч ся мало погостите!»

Мирон Васильович уранці привіз теля. Воно було свіжо-забите, загорнуте у шмат товстого промислового поліетилену. Лежало на острівцеві цементу, звідусіль оточеному буйнням червневої зелені, і над ним млосно вилися молоді оси. Літо ще тільки почалося, а з'ємля вже дихала жаром, мов обуджена піч. У повітрі, свіжому в цей ранковий час, повільно визрівала сліпуча полуденна гарячінь. Деревя в саду вже повідцвітали, і погасли головешки півоній, але прокинулися

троянди, які Маргіта плекала з особливою любов'ю. Ще майже ніщо не плодоносило, і тільки на кущах малини де-не-де проступали червоні ягоди. «Я прийшов, вони кажуть – вибирай, я вибрав, потім уже бачу – тільки голова на палі стирчить», – переказував свої враження від поїздки в село Мирон Васильович.

Поки Мирон Васильович розмовляв з Маргітою, Іван і батько перенесли м'ясо до підвалу, аби порізати його на порційні шматки. У підвалі було прохолодно, а лампочка під низькою стелею світила тьмяно. На дерев'яних полицях стояли великі бутлі з вином, яке пахло навіть і крізь товсте скло. Узялися до свіжини, але не встигли гаразд і потрудитися над нею, як батьків ніж ковзнув по слизькому рожево-білому телячому суглобу та, замість угрузнути в м'ясо й зупинитися, продовжив рух. Ніж поранив Івана: слизнув по голій руці, гостро вколовши десь біля ліктьової ямки. Іван від несподіванки скрикнув і вхопився за руку; ранка була маленька, але, видно, глибока. У голові запаморочилося. Перед очима попливли різнобарвні кола, і він, притулившись спиною до стіни, повільно сповз додолу, бо ноги його не тримали. Це оси знадвору залетіли сюди, та, видно, одна з них, найміцніша, комаха з залізним жалом, замість мертвого тіла вкусила живе.

Потім Іван лежав просто на цементі, вже у дворі, під лугошем*, а Маргіта бігала в хату за чистою сорочкою. Сам не пам'ятав, як вийшов з підвалу, – чи хтось його виніс? Рука боліла так, що хотілося кричати, й Іван закусив губу: ще не вистачало здійняти галас через якусь маленьку ранку!..

* Лугош – так на Закарпатті називають металеву сітку для винограду (прим. автора).

Адже навіть крові майже немає — та чому ж воно так болить, чому так страшно болить? Обережно підвівся, батько притримував йому спину, прийшла Маргіта з сорочкою, злила Іванові на руки — точніше, на здорову руку — води. Перевдягнутися не вийшло: біль не дозволив. Хіба мав би знепритомніти ще раз, і його перебрали б, як ляльку. Мирон Васильович сказав, що завезе Івана з батьком до лікаря, і тут же забіг до хати, передзвонив кудись і про щось домовився.

Поліклініка на горі, розпечений паралелепіпед зі скла, бетону та заліза, мирно спала на сонці. Чомусь не було видно хворих, ніби все місто раптом одужало від подиху літа і, замість лежати по лікарнях, розкошувало на берегах річки або в недалеких горах, що виднілися на обрії. Між шибками вікон, які, за звичаєм новобудов такого штибу, не відчинялися, дзижчали мухи, а за дерев'яними шинквасами обмахувалися саморобними паперовими віялами змуджені медсестри з реєстратури. Стояла така тиша, що чути було, як вряди-годи на другому поверсі хтось відчиняв або зачиняв двері, та ще інструменти десь несподівано брязкали об залізні мисочки, пронизуючи звуком сонне повітря, як цвях пронизує живе тіло.

Старий хірург довго оглядав болючу Іванову руку, колов її голочками, доки батько сопів на стільчику, важко віддихуючись після того, як піднявся сходами пішки. «Туй болить?» — натиснув хірург, аж Іван засичав. Ув очах йому знов потемніло. «Шо, — вів своєї хірург, — син ся не хоче женити?» Батько коротко засміявся. «Не хоче ся ти подпись у загсі ставити? — звернувся лікар тепер уже до Івана. — Обкрутила тя дівка, не?» Іван нічого не сказав. Боліло так, що він на якийсь час ніби опинився по той бік буття. «Но

нич, – нарешті резюмував хірург, якому, вочевидь, було тут нудно самому й хотілося побалакати. Але цей пацієнт уже мав іти. Лікар зітхнув, зафіксував руку, виписав рецепт на знеболювальне, поплескав Івана по плечі зі здорового боку й запевнив: – Нич там такого ні є. Сухожилля не перерізане, лем маленько задітоє. До суботи зможеш уже мало руков рухати».

Повернувшись додому, Іван ліг у ліжку, обличчям до стіни, і притулився до неї чолом. Доскакався. Було майже смішно: так рвався втікати, аж гроші якісь наладував собі, так мучився – таж із власного весілля!.. Так тяжко думав – куди, до кого... А тепер уже не треба більше ні про що думати, бо ясно, що ні до кого. Хто його де на світі чекає з порізаним сухожиллям? Та він і в електричці не висидить, не те щоб попхатися з такою рукою, наприклад, у нічний солотвинський на третю полицю!.. Але найголовніше – те, що тепер він не зможе захистити себе. А раз так, то втеча його втрачає сенс... Тільки й залишилося, що покластися на течію. Злитися з власним життям.

...Здригнувся: згадав, як ходили з Фебою до сповіді минулого тижня, за звичаєм – перед вінчанням. Мирон Васильович підвіз їх у центр, а до собору пішли вгору самі – вузькою вуличкою, мощеною округлим камінням. Тією самою, якою Іван ходив минулої осені за Мироном Васильовичем, слухати вечорами хористів. А зараз був ранок, і зі стін старих будинків сліпими очима дивилися на них барельєфи, на які лягали навскіс сонячні промені. Сонце в цю вуличку не поміщалося, і по тих її відрізках, котрі залишалися в тіні, визрівала таємниця і загусало повітря, настояне на старому камінні, наче прозора, але підступна вода. З-за рогу вийшла дівчина й рушила їм назустріч. Вони дивилися на неї, не